1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 68. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го КВІТНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 11, 1963 No. 68. VOL. LXX.

ЗБІЛЬШЕННЯ ЦІН НА СТАЛЬ ЗАПОВІДАЄ НОВІ ЕКОНОМІЧНІ ТРУДНОЩІ

Ню Йорк. — Сталева Корпорація Вілінґ повідомила 9-го квітня, що вона збільшила ціну за одну тонну сталі пересічно на $6. Корпорація Вілінґ є одинадцятою щодо продукції сталі в ЗДА. Вона заявляє, що постійний ріст коштів продукції (матеріялів і праці) змушує її збільшити ціни на сталь, які від 1958-го року не були збільшувані. Це збільшення сталося майже на рік після того, як сталеві корпорації старалися без успіху про те, щоб збільшити ціну на сталь, але уряд президента Кеннеді тоді до цього не допустив, і внаслідок того дотепер промисл уважає теперішній Білий Дім за ворога промислу. Коли ціну на сталь збільшать також інші американські сталеві корпорації, то цей факт може мати рішальний вплив на поставу Спілки Сталеварів Америки. Це значить, що вони можуть домагатися негайно переговорів про новий контракт праці. Це вони можуть зробити 30-го квітня або й пізніше, і 90 днів після повідомлення про домагання нових переговорів сталеварі матимуть право страйкувати. 11-го квітня 1962-го року Сталева Корпорація ЗДА повідомила була про подібне збільшення цін на сталь. Але тоді постала інтервенція уряду, і прийшло до порозуміння, щоб не збільшувати заробітньої платні тому, бо це скріпило б інфляцію. Сталева промисловість і досі не може забути інтервенції уряду проти збільшення ціни на сталь, і 8-го квітня голова Сталевої Корпорації ЗДА Роджер Блав сказав, що акція уряду в квітні минулого року спричинила сповільнення економічного росту. Як реаґуватиме Білий Дім на цьогорічне збільшення цін на сталь, покищо не є відомо. Не знати, як зареаґують інші сталеварні на акцію Корпорації Вілінґ. Директор Роджер Блав був 9-го квітня у Вашинґтоні, але журналісти не могли від нього нічого довідатися. Президент Сталевої Корпорації Вілінґ Вілліям А Стілі заявив в промові 8-го квітня, що прибутки сталеварні зменшилися до мінімума, і що без збільшення цін на сталь не можна вести підприємства. Подібно заявив і представник Сталевої Корпорації Бетлеґем, який сказав, що збільшення цін на сталь було б негайною допомогою для сталевого промислу.

Винстон Черчилл став почесним громадянином ЗДА

Вашинґтон. — 9-го квітня колишній довголітній англійський прем'єр сер Винстон Черчилл став почесним громадянином ЗДА. При цій нагоді син колишнього англійського прем'єра Рандолф Черчилл відчитав листа свого батька, в якому 88-річний англійський державний муж заявляє, що не можна дивитися на Велику Британію та на Комонвелт як на другорядну країну в світі. Наше минуле, пише Черчилл, є ключем нашого майбутнього, яке як в це твердо вірить, буде не менше родюче і славне", як бувало колись. Церемонії у Вашинґтоні приглядався Черчилл при телевізійнім апараті в Лондоні. Президент Кеннеді виголосив промову, в якій сказав, що, надаючи Черчиллові почесне громадянство, американський нарід хоче цим способом вшанувати його, але те, що „він погодився прийняти ту нашу пошану вшановує нас ще більше". Жадна заява ані проклямація, казав Президент, не зможе тепер збагатити слави імени Черчилла, який стався вже леґендою. В городі троянд в Білому Домі були присутні на цій церемонії кілька сот осіб, дипломатів, конґресменів і губернаторів. Був присутній і 72-річний особистий приятель Черчилла Бернард Барух.

Сер Винстон Черчилл почесний громадянин ЗДА

Конференція СЕАТО в Парижі займається новою кризою в Ляосі

Париж. — Вісім членських країн Організації південно-східнього військового пакту (СЕАТО) розглядають нову загрозливу ситуацію в Ляосі, яка виникла внаслідку зламання тамошнього миру комуністичними військами табору т. зв. Патет Ляо. Цих вісім держав — ЗДА, Британія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія, Філіппіни, Пакістан і Сіям — приймуть, мабуть, спільну резолюцію, в якій будуть настоювати на привернення тамошнього миру і ладу на базі постанов минулорічної Женевської конференції, що проголосила Ляос незалежною, об'єднаною і невтральною країною. В Ляосі встановлено після трирічної громадянської війни компромісовий коаліційний уряд, зложений з представників трьох груп: прозахідньої, невтральної і комуністичної. Нещастя у тому, що кожна з тих груп розпоряджає військом, яке збереглось окремішньо і після Женевської конференції. ЗДА настоюють, щоб існуюча формально в Ляосі Невтральна Комісія перевірила стан в загрожених околицях та встановила там своїх репрезентантів для збереження перемир'я. Москва, яка разом з Британією, була співспонзором Женевської конференції про Ляос, отягається з посередництвом, щоб не наразити собі ще більше комуністичного Китаю, який стоїть позаду ляоських і північно-в'єтнамських комуністів.

МОСКВА „ПРОТЕСТУЄ" ПРОТИ АТОМОВОГО УЗБРОЄННЯ НАТО

Москва. — Совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико передав в минулий вівторок 9-го квітня ц. р. амбасадорам ЗДА, Британії, Франції й Західньої Німеччини ноти протесту проти встановлення в рямцях Атлянтійського Союзу (НАТО) окремої атомової потуги. Копії тієї ноти переслано всім членам Атлянтійського Союзу.

Очевидно, Совєти утотожнюють атомову зброю для НАТО з атомовим узброєнням Західньої Німеччини, яка — мовляв — використає ту зброю для своєї „реваншистської" війни. Совєти вважають, що без уваги на це, чи в НАТО буде включена підводно-атомова фльотиля, чи надводна фльота з атомовими ракетами „Поляріс", це буде започаткування нових атомових перегонів, які найменше на 10 років віддалять всяке міжнародне роззброєння. Як звичайно в таких нагодах, Совєти лучать свій „протест" з погрозами шантажевого характеру. Мовляв: західні порти, в яких будуть заякорені кораблі з атомовими ракетами, „не переживуть навіть хвилин від вибуху нової війни". Що стосується західнього пляну щодо узброєння на воєнних, а торговельних кораблів атомовими ракетами „Поляріс", щоб можна було легше засекречити їх, то цей плян — в очах Москви — рівняється „виповідженню війни". Совєтська нота виразно натякає теж, що у випадку атомового узброєння членських країн НАТО, то Совєти й собі передадуть атомову зброю своїм сателітним державам. Совєтський Союз відновляє знову стару вимогу, щоб між НАТО і державами т. зв. Варшавського пакту, себто СССР і його сателітами, підписати пакт неаґресії. Що стосується полагодження, в ім'я миру, найважливіших міжнародних спорів, то совєтська нота повторяє стару вимогу розв'язання Берлінської проблеми — за совєтською рецептою, та переведення „загального і повного" міжнародного роззброєння. Совєти, погрожуючи, що атомове узброєння НАТО перешкодить переговорам про роззброєння і відсуне їх найменше на 10 років, промовчують, що всі дотеперішні затяжні переговори про міжнародне роззброєння також не дали найменших позитивних результатів, — і без зв'язку з атомовою зброєю для НАТО.

Творець Економічної Спільноти поручає способи відбудови єдности Заходу

Париж. — Жан Монне, колишній французький міністер фінансів, видатний економіст, звеличник ідеї Паневропи та головний творець і перший президент Стально-вугільної Промисловости і після того Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку), в інтерв'ю на сторінках великого італійського щоденника „Коррієре делля Сера" подав в чотирьох точках конкретну програму, як відбудувати єдність, захитану внаслідку виступів де Ґолля проти Британії і Америки. Ці точки такі: 1) 6 Західньо-европейських країн Економічної Спільноти повинні продовжувати працю та устійнити передусім спільну політику в справі продукції і збуту сільсько-господарських плодів і в справі монетарної унії, 2) вони повинні переговорювати з ЗДА про обниження митних бар'єрів, щоб воно облегшило відновлення переговорів з Британією про її приступлення до Економічної Спільноти, 3) шість західньо-европейських країн Спільноти повинні змагати до політичної унії, до якої згодом приступила б Британія і 4) Европа повинна мати власну атомову зброю, включно з британською, а співпраця в цій ділянці з Америкою повинна базуватись на принципі рівного з рівним. Монне твердить, що теперішня криза на Заході є кризою взаємного довір'я. Він пропагує потребу відбудувати те довір'я саме на базі рівности між Америкою і Европою.

МекНамара остерігає проти зменшення закордонної допомоги

Вашинґтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара, зізнаючи в Палатній Комісії Закордонних Справ, заявив, що „більше зменшення військової закордонної допомоги" може дуже пошкодити справі збірної оборони вільного світу, яка коштує цю країну від 1946-го року вже $33 більйони. МекНамара гаряче обороняв також видатки ЗДА на економічну допомогу закордонові, яка є не менше важна від військової допомоги. Сама військова допомога не може дати стабільности урядам в закордонних країнах, якщо ті уряди не дістануть одночасно і економічної допомоги. Цього року на військову допомогу уряд призначив $1 400 000 000 в загальній сумі $4 525 000 000. МекНамара говорив про різні справи, почавши від надійности Франції наючи від надійности Франції як американського союзника і кінчаючи на стратегічній важливості Африки для оборони вільного світу. Секретар оборони сказав, що є огляду на важливість закордонної допомоги Комісія може радніше зменшити витрати на оборону ЗДА, ніж ті суми, що є запроєктовані на закордонну допомогу. Голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Максвелл Д. Тейлор заявив, що виплачується витрачати гроші на закордонну допомогу, як це стверджує історія хочби з Південним В'єтнамом, який з успіхом бореться проти комунізму, маючи закордонну підтримку.

Президентів шваґер Смит підготовляє президентські вибори в 1964-му році

Ню Йорк. — До виборів у 1964-му році ще майже 19 місяців, але Президентів шваґер Стіфен Смит вже від лютого ц. р. веде кампанію за перевибір Кеннеді на президента в найближчому році. Смит був організатором виборчої кампанії президента Кеннеді в 1960-му році. Тепер він є офіційно безплатним працівником Крайового Демократичного Комітету, але в дійсності він працює в Ню Йорку в тому напрямку, щоб об'єднати всіх демократів, які були роз'єднані під час виборів в 1960-му році. Містер Смит вже конферував із різними представниками з Демократичної партії в Ню Йорку, в тому і з Кармайном де Сапіо, і проти цього виступили представники так званих реформованих демократів.

Д-р Міро Кардона зрезиґнував із головства Кубинської Революційної Ради

Вашинґтон. — З урядових кол повідомили, що голова Кубинської Революційної Ради д-р Хозе Міро Кардона 9-го квітня зрезиґнував із свого становища, протестуючи тим способом проти того, що уряд президента Кеннеді старається знайти шляхи до [illegible] з режимом прем'єра Кастра. Д-р Міро Кардона плянував інвазію Куби, але уряд ЗДА не дозволяє на те і не дає допомоги в тому напрямку кубинським втікачам. З урядових кол повідомляють, що д-р Кардона вже давніше грозив резиґнацією, коли не дістане $50 000 000 на розбудову збройних сил, щоб здійснити плян інвазії на Кубу. Він вимагав тоді, щоб ЗДА, якщо не хочуть дозволити на організацію інвазійної армії, то повинні запевнити його про свою „повну участь" в інвазії кубинських патріотів. Представник Кубинського Координаційного Комітету Роберт А. Гурвіч відлетів із столиці до Маямі на Флориді, щоб переконати Кардону не резиґнувати із головства в Кубинській Революційній Раді. Д-р Кардона заявляє, що останні зарядження уряду в справі переслідування кубинських патріотів, які виконують збройні рейди на Кубу спричинили те, що він не може далі займати свого становища, бо проти нього є більшість кубинських втікачів.

Европа хоче проводити самостійну космічну програму

Париж. — 25 великих промислових компаній та наукових груп із 9-х західньо-европейських країн виготовили спільний проєкт щодо досліджування космічних просторів. Цими країнами є Британія, Франція, Італія, Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія, Норвегія, Швеція і Швайцарія. Вони мають створити спільну організацію з англійською назвою „Юроспейс" — Европейський Космічний Простір, з програмою, обрахованою на поверх одного більйона дол. Деякі з цих европейських країн, як Британія й Франція, вже здавна цікавляться ракетною продукцією, що тісно пов'язана з проблемою штучних сателітів. Всі названі вгорі европейські країни вважають, що коли вони не провадитимуть самостійних космічних дослідів, можливих при розвитку сучасної техніки тільки через власних штучних сателітів, то монополь в цьому ділі залишиться в ЗДА і СССР і їхніх осягів не можна буде наздігнати. Зрештою, західньо-европейські фахівці цих справ твердять, що „Юроспейс" не має наслідувати ЗДА в їхній програмі, а створити власну творчу програму з докладно визначеними цілями. Не маючи відповідних власних теренів для експериментів, з ракетами та для висилання в космічні простори штучних сателітів, ці европейські країни вже порозумілись з Австралією, яка дає їм до розпорядження дослідні поля і станицю із спорудами у Вумера.

Ред. Вол. Душник доповідав у Філядельфії

Філядельфія. — Минулої неділі, 6-го квітня, тут в приміщеннях Горожанського Клюбу відбулася чергова доповідь редактора англомовних публікацій УККА п. Володимира Душника, темою якої була його поїздка і зустрічі в Европі з кінцем минулого року та інформації про загальну активність УККомітету. Доповідь влаштував місцевий Відділ УККомітету і в ній взяло участь понад 100 активних громадян. Після доповіді була дискусія, яку попередив д-р І. Скальчук інформаціями про активність очолюваного ним місцевого Відділу УККА, зокрема про збірку Народного Фонду, в якій Філядельфія займає перше місце. При цій нагоді п. Т. Кульчицький, член Контрольної Комісії Комітету Пам'ятника Шевченкові, вручив почесні „Грамоти Подяки" того Комітету тим громадянам, що склали по 25 і більше долярів на фонд будови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні. Зборами проводила окремо обрана президія, в склад якої входили пп. М. Алексевич, д-р І. Скальчук та О. Білик з Відділу УККА і пп. І. Білинський, І. Поритко та Т. Кульчицький з Комітету Пам'ятника Шевченкові.

Організація консументів холодно ставиться до президента Кеннеді

Вашинґтон. — Президент Унії Споживачів — Колстон Ворн, публічно критикував президента Кеннеді за те, що не здійснив своїх обіцянок з 1960-го року і не найменував членів Консумційної Ради згідно з передвиборчими обіцянками. Президент хотів би поліпшити свої взаємини із підприємцями, які дуже погіршились від тоді, коли Кеннеді гостро виступив був проти сталеварень за те, що збільшили були ціни на сталь. Майже рік тому Президент вислав був до Конґресу звернення в користь консументів. Але місяць після того Президент спричинив відкликання збільшених цін на сталь, і пізніше весь час дбав про те, щоб довести підприємцям, що він не є „проти бизнесу". В цьогорічному Зверненні про Стан Унії Президент зовсім не згадував про споживачів. Уряд не знає, що робити з Радою Споживачів, і хотів би найбільше її обмежити.

Іван Одежинський одержав Республіканську „Грамоту заслуги"

Філядельфія. — Відомий місцевий громадянин, головний радний УНСоюзу Іван Одежинський, одержав від Республіканської партії окрему „Грамоту Заслуги" в признання його політичної активности в рямках цієї партії, зокрема за його провідну й активну участь у виборчій кампанії в користь республіканських кандидатів у місті і стейті, що закінчилася перемогою цих кандидатів та вибором республіканського губернатора. „Грамоту заслуги" вручив п. Одежинському п. Вілбур Гемилтон, голова міського Комітету Республіканської партії та президент Центрального виборчого комітету тієї партії в місті. Рівночасно із врученням грамоти, п. Одежинський був найменований на голову місцевого Українського Республіканського Клюбу. На фото (зліва) Джозеф Блекелі — окружний лідер Республіканської партії, Ів. Одежинський і Вілбур Гемилтон.

Ігор Шуст увійшов в склад дирекції Філядельфійського Банку

Філядельфія. — В червні 1962 р. молодий український банковець Ігор Шуст був найменований членом дирекції одного з найбільших американських банків (20-ий з черги серед більше як 1 000 банків ЗДА) — Philadelphia National Bank. Ігор Шуст перебрав відповідальність за зв'язки з банками в Центральній і Південній Америці і на Карібських островах. Рівночасно він став членом проводу заграничного відділу банку, який складається з 8-ох урядовців і є членом кредитової комісії заграничного відділу, яка затверджує всі кредити чужим банкам і відповідає за фінансування експорту і імпорту. Ігор Шуст відбув свою першу подорож по Центральній Америці в березні 1961 р., а осінню 1962 р. відвідав країни Південної Америки. В липні 1962 р. він репрезентував свій банк на міжнародному з'їзді банковців в Москві і тоді він вперше відвідав столицю України — Київ. В березні ц.р. він знову виїздив в службову подорож по Центральній Америці і Карібських островах. Пізнім літом він візьме участь в міжнародному з'їзді банковців у Відні, а звідти виїде до Еспанії, Портуґалії і Юґославії, щоб відвідати там кореспондентів репрезентованого ним банку. Безпосередньо після того, він запізнається з банками Греції, Італії і Кипру. Ігор Шуст, син о. Ярослава Шуста, пароха Бріджпорту в Коннектикат, виїхав з Західньої України малим хлопцем. Середню освіту кінчив в Німеччині і в ЗДА, а диплом з економічних студій дістав в Філядельфії. Знає українську, німецьку, англійську і еспанську мови. Бере активну участь в українському житті, є пластуном і членом Контрольної Комісії Кред. Кооп. „Самопоміч" у Філядельфії.

Ігор Шуст

СССР з сателітами і Франція відмовляються платити кошти місії ОН в Конґо

Об'єднані Нації. — 21-членна комісія Об'єднаних Націй, яка придумує способи фінансової санації тієї установи, що опинилась у великих грошових турботах, не в силі виконати своє завдання внаслідку впертого спротиву Совєтського Союзу й інших комуністичних країн та Франції — взяти участь в покритті видатків на військові місії Об'єднаних Націй на ізраїльсько-арабському кордоні та в Конґо. У зв'язку з цим, як також у зв'язку з покращанням внутрішньої ситуації в Конґо, генеральний секретар ОН У Тант почав редукувати різнонаціональне військо в Конґо. Воно нараховувало 18.000 вояків, а до кінця цього року має зменшитись до 5.000. Тим часом конґолійський уряд Сиріля Адулі звернувся до Об'єднаних Націй, щоб вони зорганізували вишкіл нової конґолійської армії. Генеральний секретар ОН пропонує, щоб військових інструкторів дали Бельгія, Італія, Канада, Норвегія і Ізраїль, а ЗДА щоб дали військовий виряд. Деякі африканські країни противляться цьому — головно під натиском збоку невдоволених большевиків, що між інструкторами не буде комуністів. В цій справі приїздить до Об'єднаних Націй конґолійський міністер закордонних справ Жістен Бамбоко.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатор-демократ із Тенесі** Естес Кіфовер разом із 5-ма іншими сенаторами вніс резолюцію, щоб члени Президентського кабінету являлися на засіданнях Сенату та відповідали на запити сенаторів, як це діється в англійській Палаті Громад. Такі „запити-відповіді" мали б відбуватися періодично, принаймні один раз в місяць. Ці інтерпеляції давали б сенаторам інформації про працю всіх департаментів.

● **Від 30 квітня до 20-го травня** відбудуться в стейті Вашинґтон військові маневри, в яких возьмуть участь 40,000 вояків і летунів. Маневри відбудуться в районі Якіма.

● **6-го квітня легіслятура** стейту Ню Йорк закінчила цьогорічну сесію і залишила губернаторові Нелсонові Рокефеллерові до підпису більше, як 1,100 законопроєктів, які стануть законами аж після підпису губернатором.

● **Фахівець від харчів** для астронавтів Расселл Гер повідомив, що припинили харчувати астронавтів тими харчами, що є призначені для дітей, бо ті харчі мали злий психологічний вплив на астронавтів. Харчі для дітей є дуже поживні.

● **Колишній нюйоркський губернатор** Аверелл Гарриман, який має 71 рік, склав присягу як підсекретар в Державному Департаменті. Присягу відобрав перший підсекретар Дж. С. Болл, який сказав Гарриманові, що „перед ним велике майбутнє". Гарриман відповів, що завжди мав труднощі займати довший час якесь становище і просив про допомогу в цьому напрямку.

● **Колишній секретар рільництва** і віце-президент ЗДА, відома політична постать в роках 1933-1948, 74-літній Генрі Аґард Воллес є тепер власником фарми в Савт Сейлемі, Н. Й., і зовсім не цікавиться політикою. Він заявив: „Найбільшою радістю мого життя є спостерігати, як живі речі ростуть і зміняються". Він займається покращанням фармерських культур і має в цій ділянці успіхи.

● **Департамент Справедливости** повідомив Конґрес, що витрати на охорону студента неґра Джеймса Г. Меридіта в Міссіссіпському університеті винесуть до 30-го червня коло $ 559,000.

У СВІТІ

● **Марокканський король Гассан II** вернувся з 10-денної подорожі до ЗДА, овацiйно привітаний народом. Проте опозиція в його краю настоює, щоб він оприлюднив подробиці його розмов у Вашинґтоні про ліквідацію американських морсько-летунських баз у Марокко, які були сіллю в оці тамошніх лівих і націоналістичних елементів.

● **Альжирський уряд** переводить парцеляцію між безземельних і малоземельних арабських селян 2,500,000 акрів найкращої в тій країні землі, що її власниками були французи, які здебільша втекли до Франції. Альжир і Франція створять спільну комісію, яка розглядатиме всі спори про велику земельну власність французів, які залишились в Альжирі.

● **Об'єднані Нації** переводили щорічно вишкіл 2.500 молодих осіб з-посеред арабських втікачів з Палестини з часу ізраїльсько-арабської війни. На цей рік бюджет допомоги понад одному мільйонові арабських втікачів встановлено на 37 мільйонів долярів. Але вся ця програма загрожена, бо Об'єднані Нації не мають грошей.

● **У Москві мала відкритись** 17 квітня ц.р. конференція з участю англійських політиків, журналістів і радіо-дикторів. Однак большевики відкликали конференцію, яка могла бути для них дуже прикра з уваги на введення саме тепер нової гострої цензури над духовою творчістю в СССР.

● **Член Корпусу Миру ЗДА на Борнео**, 19-річний Фріц Клянтенгоф, попався недавно разом з 9-ма европейцями і трьома маляйцями в руки автохтонних повстанців проти британської адміністрації. Всіх їх мали повісити і в останній хвилині визволила їх відсіч британських вояків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Вибори в Канаді

Вибори, що відбулися в Канаді у минулий понеділок, були вже четвертими за неповна шість років. Вони викликали особливе зацікавлення і стягли до виборчих скриньок особливо високий відсоток виборців, бо кардинальна для всіх канадійців справа взаємин із З'єдиненими Державами була центральною проблемою, довкола якої крутилась передвиборча кампанія всіх партій. Вислід виборів відповів передбаченням: жадна з двох головних партій — ані Консервативна, ані Ліберальна — не дістала рішучої більшости, яка гарантувала б тривкість найближчому урядові, і тому він залежатиме від хиткого становища двох менших партій — правої Соціяльного Кредиту і соціялістичної Нової Демократичної. Коли зважити, що ще п'ять років тому Консервативна партія Джана Діфенбейкера дістала 208 парляментарних мандатів на всіх 265. Озредукувавши Ліберальну партію до 48 мандатів, — у 1962-му році осягнула вже тільки 116 мандатів, а в минулий понеділок ... посольських мандатів поруч із ... мандатами Ліберальної партії, то бачимо в тих цифрах образ великої хиткости і пливкости виборчих настроїв у Канаді.

Це явище зрозуміле на тлі тих коливань публічної опінії і всієї тієї психічної розтічі, що існує в Канаді наче в перманенції — внаслідок дуже важкої і складної засадничої проблеми: як зберегти окремішню національно - культурну особовість та державно - політичний престиж і силу, маючи на півдні такого сусіда - велетня, як З'єдинені Держави? ЗДА мають не тільки 10-кратно більше за Канаду населення, але 15-кратно більше багатство. Брак власних капіталів широко відкрив браму для впливу американських інвестицій. Це збільшило загальнокрайову канадійську річну продукцію за 10 років 1946 - 1956 з 12 до 31 більйона долярів і спричило зросту населення в тих самих роках з 12 до 16 мільйонів (тепер у Канаді понад 18 мільйонів населення) — проте, водночас перевело багато канадійських природних багатств в американські руки, залило країну американськими товарами й породило мариво економічної та культурної „американізації". Цікаво, наприклад, що треба було окремої законодатної акції задля рятування канадійських журналів проти конкуренційного заливу американськими журналами. Тільки упадок уряду Діфенбейкера вбив законопроєкт, що передбачав заборону в Канаді американських журналів з канадійськими оголошеннями.

Канада мусить свою оборону і свою економіку спирати на американську допомогу зброєю і фінансами. Але водночас національна гордість канадійців бунтується проти американського сусіда, особливо, коли він не завжди поводиться надто тактовно. Так наприклад, один із редакторів „Сатардей Івнінґ Посту", Джеймс Вотвотер, пригадував недавно в тому журналі у статті „Чи дійсно ненавидять нас у Канаді?", що президент Юлиссес Грент поважно очікував, щоб Канада звернулася до З'єдинених Держав з просьбою прийняти її як один із стейтів, і що в 1911-му році спікер Палати Репрезентантів Чемп Клерк висловив „надію", що прапори ЗДА маятимуть аж по північний бігун.

Проте, було б великим спрощуванням образу канадійських відносин і настроїв, коли б Джана Діфенбейкера охрещувати іменем „антиамериканця", а Лестера Пірсона — „проамериканця". Джан Діфенбейкер сам про себе заявляв: „Я не є антиамериканцем, а є проканадійцем". Але й Пірсон є так само канадійським патріотом. Без уваги на те, який буде уряд в Оттаві — Канада і ЗДА залишаться сусідами: з однією мовою, на одному континенті, із спільною приналежністю до вільного світу й західньої оборонної системи. Тому вони мусять жити в найбільшій згоді.

Комуністична диверсія в світі

Про комунізм і його загрозу для вільного світу пишеться і говориться багато. Проте, загал газетних читачів не завжди усвідомлює страшну силу цієї міжнародної змови, всі зусилля якої спрямовані на повне опанування світу, на встановлення комуністичного ладу в усіх ще досі вільних країнах.

Згідно з недавно опублікованим на підставі даних американської розвідки звідомленням Державного Департаменту ЗДА про сучасний стан комуністичного руху, в різних країнах світу існує тепер дев'ятдесят і одна комуністична партія. Кількість усього членства — значить постійних членів цих компартій — числять на яких 40 до 41 мільйон осіб. Більшість цього членства — яких 70% — дають комуністичні партії Китаю і Совєтського Союзу, перша з яких нараховує 17 000 000 членів, а друга — 10 000 000. Поза державами комуністичного бльоку найбільшою комуністичною партією є індонезійська із 1 900 000 членами, а після неї італійська — з 1 500 000 членів. Безпосередньо під комуністичним режимом перебуває нині 14 країн, починаючи Китаєм і кінчаючи кастрівською Кубою, комуністична партія якої збільшила своє членство з 30 000 до 60 000 осіб. Збільшилася кількість членів комуністичних партій у деяких країнах Південної Америки, зокрема в Чіле, Перу і Венесуелі. Зменшилася кількість членів комуністичних партій у Параґваї та Індії; в останній комуністична партія втратила понад 25 000 членів внаслідок комунокитайської аґресії на індійську територію. Дуже слабі чисельно комуністичні партії майже в усіх африканських державах — особливо тих, що здобули незалежність останнім часом. Найсильніший вплив мають комуністи на африканському континенті в Гані, де вони опанували провідну конвенційну Народну Партію, професійні спілки, молодечі організації і пресу.

У ЗДА комуністична партія чисельно досить слаба, бо нараховує всього яких 10 000 членів, проте вона дуже активна і має багато різних „проґресивних" і „пацифістичних" прибудівок. У 37 країнах світу існування комуністичних партій заборонене законом, однак майже всюди в тих країнах комуністичні партії діють підпільно.

Загрозливим для демократичних свобід є не так існування чи чисельність комуністичних партій, як ведена ними й аґентурами міжнародного комунізму підривна та шпигунська діяльність, що має своєю ціллю викликувати державні перевороти у різних країнах вільного світу, інфільтрувати громадські та профспілкові організації і послаблювати військову могутність даних країн. Зокрема широко діє комуністична аґентура на відтинку боротьби з антикомуністичними організаціями і рухами різнонаціональних політичних еміграцій.

Широкий огляд і ґрунтовну аналізу комуністичної аґентурно - шпигунської диверсії в світі дав у своїй статті, надрукованій в річнику „Британської Енциклопедії" за 1963-ий рік, донедавній директор Центральної Розвідчої Аґенції ЗДА Аллен В. Доллес. Пишучи про „Мистецтво розвідки", Доллес представив широку картину цієї активности в минулій і сучасній історії світу, присвячуючи особливу увагу підривно - терористичній діяльності совєтських аґентур. Як один із показових прикладів цієї діяльности, Аллен В. Доллес подав убивство Гол. Отамана Військ УНР Симона Петлюри совєтським аґентом у Парижі 1926-го року і підступне, рафіноване замордування провідних націоналістичних діячів Лева Ребета і Степана Бандери совєтським аґентом Сташинським у 1957 і 1959 рр. Зібрані Доллесом факти і їх аналіза дають одну з найбільш переконливих ілюстрацій перфідії і безоглядности веденої міжнародним комунізмом підривно - терористичної боротьби.

Богдан Галайчук

„НЕВТРАЛІТЕТ" ПРЕЗИДЕНТА ҐАЛЯРТА

(2)

Буенос Айрес. — Свого часу, ще перед тим, як скристалізувався антикомуністичний пакт, дипломатія фашистської Італії зопобігала перед Москвою, а' поліція безпощадно винищувала комуністів. „Комунізм — пояснював Муссоліні — це для мене справа, яка, висловлюючись по-англійськи, належить до італійської „полісе", а не „полісі" — і тої засади тримається нині не лиш гурра-невтраліст Нассер, але й марксист Секу Туре.

Тримається її також мехіканський президент Льопес Матеос, який дере на собі одяг в обороні „неінтервенції та самовизначення" у найбільш пуританській інтерпретації, але не вагається здавлювати багнетами кастризм та комунізм у себе вдома. Вистачить пригадати інцидент, який трапився в половині березня у мехіканському місті Морельо.

Коли ректор тамтешнього університету загнався був задалеко у виявленні своїх лівих поглядів, його усунено, а коли ліва частина студентів загналася надто далеко у протестаційній акції, проголошено воєнний стан і обсаджено місто військом, яке, на випадок потреби, не завагалося б вжити зброї. „Було б прикро — заявив генерал Сальвадор Медіна, — вживати проти наших братів зброї, що її дістало наше військо від мехіканського народу. Ми не хотіли б, щоб до того дійшло. Але не допустимо, щоб особи з „іншими інтересами" порушували безпеку нашої батьківщини, ховаючись за спинами молоді".

Навіть Квадрос — Жаніо Квадрос, психічний стан якого викликав чимало сумнівів зберігав розмежування між „політикою" та „поліцією". Перекреслив це розмежування щойно теперішній президент Ґулярт, дозволивши спектакулярну комуністичну маніфестацію у Нітерой, місті, що лежить навпроти недавньої бразилійської столиці Ріо де Жанейро.

Та імпреза мала відбутися в самому Ріо, колишньому федеральному дистрикті, перетвореному — після перенесення столиці до Бразилії — на новий стейт (естадо) Ґванабара, але губернатор останнього, Карльос Лясерда, на те своєї згоди не дав. Тому конґрес солідарности з Кубою" відкрито в сусідньому Нітерой і його організатори домагалися від федеральної влади, щоб анулювала Лясердову заборону, уможливлюючи продовження конґресу в Ріо. Ґулярт проголосив свою, ідну засаду неінтервенції відмовляючися, з одного боку, порушувати автономію стейту Ґванабара, а з другого — забороняти конґрес поза межами того члена бразилійської федерації.

Якби конґрес відбувався в тільйоновому Ріо, він був би чисельніший, з огляду на участь місцевої босячні. Та все ж таки він відбувається, виконує намічене йому завдання — і навіть капіталізує Лясердову заборону, щоб мобілізувати опінію проти того „реакціонера" і ворога ч. 1 бразилійського комунізму.

„Невтралітет" Ґулярта наскрізь сповидний, фарисейський: дозволивши провести конґрес на бразилійській території, він віддав цінну прислугу справі експорту кастрівської революції, і нічим не зменшив її, відмовившись від федеральної інтервенції проти антикомуністичного губернатора.

Ґулярт, можливо, доказуватиме, що та імпреза нічим не загрожує Бразилії, бо там, мовляв, комуністична небезпека існує лише в хворій уяві фашистів - реакціонерів типу Лясерди. Він зможе покликатися при тому на загально поширене у Бразилії переконання; про яке згадують і журналісти у своїх репортажах, і знайомі арґентинці, які подорожують по тій просторій сумежній країні, і яке характеризує Михайло Килимний на сторінках „Свободи" з 20 та 21 лютого: „тут існує тверде переконання, що комунізмові в Бразилії не поведеться, бо бразилійці з своєї вдачі не надаються до підпорядкування доктринам Маркса - Леніна ... Пересічний бразилієць міцно тримається тієї думки, що комуністи можуть собі думати, що хочуть, але все вийде інакше ... тяжко встановити, хто саме у Бразилії є комуністом ... Бразилійський комунізм пролетаріяту за собою майже не має", лише люмпенпролетаріят; гроші, призначені на підривну роботу, залишаються в кишенях тутешніх партійних ватажків і т. д.

Що ж, існує переконання, що й Арґентина недоступна для комунізму, бо вона на 95% католицька, білої раси, бо арґентинський робітник, подібно, як американський, зараховує себе не до пролетаріяту, а до середньої верстви і т. д.; існує також переконання, що іслям імунізує проти комунізму на 100%; існували теж до 1948 року переконання, що чехи імунізовані проти комунізму своїм життьовим стандартом...

На жаль, не поділяє цих оптимістичних переконань Державний Департамент у Вашинґтоні, який теж має свої джерела інформації. Його речник, складаючи в березні зізнання в Сенаті, стверджував, що „кількість комуністів у Бразилії мала, але їх вплив куди більший, ніж можна було оцінювати на основі тої цифри". Як головний терен того впливу названо синдикати — де, як відомо, до керми легко може прийти дрібна група, яка не перебирає в засобах, дармащо зовсім не є виразником поглядів більшости організованого робітництва: коли деякі американські синдикати були опановані ґенґстерами, чому тоді синдикати у Бразилії як і в деяких інших країнах, не можуть попасти під контролю комуністів?

Другий терен впливу — це Національний Союз Бразилійського Студентства; слід додати, що ту організацію контролюють комуністи завдяки провідникам католицького студентського руху, які — скандал, невідомий у ніякій іншій країні! — тримаються того неймовірного „народного фронту" із запалом, гідним кращої справи; і що подібні поплентачі не рідкі також в інших католицьких колах Бразилії, не виключаючи й духовенства. Отже, навіть католицизм не творить у тій країні надійного протикомуністичного заборола.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КОРПУС МИРУ

Здавалося б, що Корпус Миру, цей американський винахід, не має ніякого відношення до нашої еміґраційної дійсности. Одначе, виглядає це тільки так на перший погляд.

Коли приглянемося ближче нашому життю за океаном, то знайдемо в ньому багато недоліків, що їх можна і треба усувати різними способами.

Одним із таких модерних способів булоб створення Українського Корпусу Миру, на зразок американського, що себе вповні оправдав.

Це були б — кажучи по-військовому — вишкільні кадри інструкторів з різних ділянок. Ціле наше громадське життя поклигає тому, що нам гостро бракує відповідних людей, які могли б фахово повести різні ділянки, головно культурно-освітнього та спортового життя.

Наприклад, найбільш дошкульним є великий брак фахових диригентів хорів і оркестр, інструкторів національних танків і різного роду спорту.

Цими справами займаються у нас переважно старші люди, що часто не можуть собі дати ради з сучасною молоддю, — і тому вони часто резиґнують з праці. Але на їх місце повинні прийти молоді люди, що стоять духово ближче до молодого покоління і можуть більше зробити в даній ділянці.

Наші видавництва видають книжки, журнали й газети але немає кому їх поширювати поміж нашим громадянством. Найбільш ненормальним є сумний факт, що наші дитячі видання — передусім „Веселка" — так мало розходяться поміж нашою дітворою. Треба відданих справі пропаґандистів і пропаґандисток, що вміли б підійти до нашої молоді та до батьків, щоб у кожній українській хаті, де є діти, була наша дитяча література і взагалі українська бібліотека.

Всі наші літні табори молоді потребують відповідних фахівців — ремісників, що постійно перебували б у тих таборах під час сезону, направляючи все, що потрібно. Літньою порою, коли багато наших людей не знають, як найкраще провести вільний час, можна і треба створити такі „летючі групи" молодих людей, що мають бажання зробити щось добре для нашої справи, але не знають як до цього взятися?

Варто подумати над тим, щоб сторити при Головному Уряді УНСоюзу Комісію Українського Корпусу Миру, що почала б свою працю вже в найближчому часі.

На перший початок можна було б створити малі групи інструкторів, пропаґандистів і фахівців, що почали б працю від „Союзівки" в сезоні, коли там з'їжджається багато людей. Таких осель є в нас чимало, і з кожним роком буде їх ще більше, бо саме життя вимагає того.

Це буде тільки початок праці, а потім наших інструкторів запрошуватимуть самі наші осередки до себе, щоб допомагали на місцях у громадській праці.

Український Корпус Миру мав би велике й почесне завдання підготовляти фахівців з усіх ділянок нашого національного життя. Всі добре знаємо, що з кожним роком стає чимраз болючішою проблема учителів і учительок для українських шкіл, організаторів наших забезпеченевих товариств, пропаґандистів і кольпортерів наших видань, танкових і спортових інструкторів та інших працівників, що оживляли б наше громадське життя, вносили б рух і життя до наших домівок, які часто пустують через брак відповідних людей. Наші старші діячі з кожним роком відходять з різних причин від громадської праці і на їхнє місце необхідно нових людей — фахівців з різних ділянок. Не маємо права по-дилетантськи підходити до різних проблем і розв'язувати їх кожний по-своєму, але мусимо наперед опанувати новочасні методи праці і щойно тоді можемо сподіватися успіху.

Чим скоріше почнемо цю важливу працю над підготовою кадрів наших суспільних працівників, тим буде краще для нашого громадського життя, бо воно не терпить порожнечі.

Наші студентські та молодечі організації напевно включаться до цієї загальногромадської акції і дадуть добровільців-інструкторів, що їх вишколюватиме Комісія Українського Корпусу Миру при УНС, у тісній співпраці з нашими вчительськими, музичними, мистецькими, спортовими та іншими організаціями.

Не йде тут про саму назву, але йде про працю, що її хтось мусить виконувати, і то добре, — бо від цього залежить майбутнє нашого національного життя на еміґрації.

Назву можна змінити на якусь інакшу, щоб не наслідувати американської, — хоч вона якраз дуже відповідна і для нас, бо молоді наші інструктори повинні в першу чергу вносити мир у наші осередки, розсварені по різних „лініях поділу", що їх зовсім уже не розуміє наше молоде покоління і через те так критично ставиться до старшого покоління.

Український Корпус Миру буде своєю загальноукраїнською, корисною для всіх працею, вносити мир, порозуміння, та співпрацю між українцями різних віровизнань (навіть у справі „календарних розходжень!"), середовищ, територіяльних походжень, політичних переконань, буде затирати всякі непорозуміння, що так дуже утруднюють всяку загальногромадську працю. **І. Дурбак**

МЛУ РОЗГОРТАЄ СВІТАННЯ...

Млу розгортає світання
Росами має, бреде.
Дзвонить у далеч піснями
Ранок веселий іде.

Прискає сонце промінням
Грає, сміється в вікні,
Серце у стисках німіє
Чому? Не каже мені.

Вніч перед ранком сьогодні
Бачив я Батька вві сні,
Мов ми над краєм безодні
Слухаєм дивні пісні.

Може цей сон щось віщує
Добре, недобре мені,
Серце, скажи моє чуле,
Чому тремтиш на струні?

Може цей сон щось віщує,
Серце зболіле, скажи!
Може твій біль хтось відчує
Й зронить краплинку сльози.

М. МАТУЛА

Західня Европа готова помагати економічно Південній Америці

Париж. — Рада міністрів Европейської Економічної Спільноти, куди належать шість західньо - европейських країн (Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембург), переслала меморандум до Міжамериканського Банку Розвитку, через який іде фінансова допомога південно-американським країнам в рямцях Союзу для Поступу, що тих шість західньо - европейських країн готові взяти участь в економічній допомозі Південній Америці. Названий Банк повинен інформувати фабрики, банки й уряди отих шістьох европейських країн про заплановані господарські реформи та різні нові проєкти в південно-американських країнах задля піднесення тамошньої економіки, західньо - европейський приватний капітал візьме участь у фінансуванні тих проєктів. Міжамериканський Банк Розвитку прийняв цю оферту з великим вдоволенням, бо бачить в ній першу конкретну познаку поважної участи також европейського капіталу в заходах ЗДА щодо економічного піднесення латино - американських країн, яке необхідне у поборюванні на тамошньому ґрунті комуністичної загрози.

Чотири наукові інституції шукають віруса пістряка

Ню Йорк. — Чотири американські дослідні інституції зорганізували окрему групу науковців, щоб якнайскорше знайти віруса жахливої недуги пістряка, бо науковці щораз сильніше переконані в тому, що всі роди недуги пістряка є спричинювані вірусом. Цю програму почнуть здійснювати вже в найближчому місяці. Пістряк спричиняє найбільше смертних випадків після серцевих недуг, і тому важливою справою є знайти віруси різних родів пістряка, бо тоді легше було б поборювати цю жахливу недугу. Досі вже стверджено, що недуга пістряка в тварин виникає після зараження вірусом пістряка, але досі ще не вдалося ствердити, чи так само є і в людей. Ці наукові інституції, це Крайовий Протипістряковий Інститут, Розвелл Парк Меморіял Інститут, Словн-Кеттерінґ Інститут і Вірологічний і Епідемологічний Відділ при Медичній Школі Бейларського університету. Спочатку дослідники шукатимуть за „людським відповідником" того віруса, який спричиняє пістряка крови в тварин. Досліджуватимуть і ті віруси, які спричиняють недуги віддихових органів в людини, і які спричинили злоякісні нарости в тварин. Дослідники мають вивчати, як віруси трансформують здорову клітину в пістрякову. Коли вдасться знайти механізм тієї трансформації, тоді вчені зможуть скорше знайти спосіб на лікування пістряка.

● Японський імператор Гірогіто є вченим ботаніком і автором книжок з тієї ділянки; Він зрікся тепер у користь японського Т-ва Біологічної Освіти належних йому відсотків із розпродажу одної своєї книжки, разом 700 000 єн, себто 1 940 долярів.

Л. К.

„ЛЮДИ — НЕ ЯНГОЛИ" ІВАНА СТАДНЮКА

(Зразок новітнього соцреалізму)

(6)

Але зараз же він робить новий зигзаґ, намагаючись показати, нібито НКВД не було засобом набору безплатної робочої сили на запляновані Сталіним будівництва каналів і міст, а слідчий, уживаючи тортур на те, щоб вирвати потрібне йому признання у Платона, в той же час чомусь нібито потурбувався переконатись, що записані Платоном співучасники його — також вигаданого злочину — невинні. Чомусь слідчий відпускає їх додому, а Платона, признання якого вирвав тортурами, слідчий тримає далі та ще й докоряє йому:

„Що ж це ви, громадянине Ярчук, безневинних людей у тюрму заганяєте?"

„Це ви, громадянине слідчий, загнали їх. — Голос у Платона став хрипкий від люті. — Загнали моїми руками і моїми руками петлю на шию накинули. Чому ж не душите?"

Слідчий усміхнувся і, не поспішаючи, почав писати щось на чистому аркуші паперу. Потім поклав цей аркуш перед Платоном і сказав: „Підтвердіть, що відмовляєтесь від попередніх свідчень"...

Два роки протримав слідчий Ярчука в тюрмі, — що теж є відхиленням від фактичного стану, бо, в ті роки слідчі не тримали людей довго, а висилали їх на примусові роботи в Сибір чи Казахстан, щоб мати місце, як тоді казали, „для нового набору". Але нарешті й для Платона надходить час, коли він піддається.

„І от за ним два роки. Два роки безплідних допитів і один лист з дому.

Вчора остання, здається, розмова із слідчим.

— Ярчук, скажіть чесно, чи ви свята людина? — спитав слідчий.

— Як би був святий, на мене молились би.

— Зрозумійте ж моє становище: два роки протримав я вас у тюрмі, а обвинувачення не підтверджуються. Повинен же я обґрунтувати якось термін вашого ув'язнення. Признайтесь у чомунебудь.

— У чому?

— У чому хочете. У кожної людини є свої гріхи.

Платон Гордійович подумав, з німим докором подивився у стомлене, худе обличчя слідчого і сказав:

— Мішок насінного зерна украв у колгоспі — і розказав усе, як було".

За цей мішок зерна, украденого під час голоду, слідчий, який так мило просив Платона „признатись у чомунебудь", засудив Платона на сім років ув'язнення і послав його робити на Біломорський канал.

Увесь жах Біломорканалу Стаднюк залишає осторонь, досить сантиментально зазначаючи, що там „пожаліли старість Платона, чи зм'якшив він когось своєю покірністю — його призначено з часом на теслярську роботу, а ранньою весною оповістили, що він звільняється з ув'язнення, але без права повернути в рідне село". Навіть у рідну область була Платонові дорога заказана. В цей саме час вербувалась двотисячна армія в тих, що відбули кару, для висилки їх кудись на південь України на будівництво нового металюрґійного комбінату". І Платон поїхав туди.

Можна припускати, що поїхав він на будівництво заводів Азовсталі — біля Маріюполя, пляни для яких розробляли безплатно інженери, арештовані і засуджені за т. з. „Шахтинським процесом", а будували — також майже безплатно — колишні або й справжні в'язні таборів невільничої праці.

Платон поїхав на нову працю, але в ньому вже оселився і жив властивий тоді всім на Україні безнастанний страх, що йому знову „пришиють якусь справу".

На будівництві все живе в цьому страху, бо вже розгойдується велике кадило так званої „єжовщини", коли арешти, заслання, розстріли і в найкращому випадку примусова праця висіли у всіх над головами.

Звільнені „біломорканальці" не були вільні від страху на новій будівлі, бо кожну помилку зараховувалося, як саботаж, і на підозрінні були впершу чергу колишні в'язні.

Стаднюк описує напівгумористично, як Платона послали будувати біля заводу трибуну, звідки пізніше виступали промовці, обвинувачуючи інших, щоб наступного разу вже обвинувачено їх самих. Спочатку трибуну після кожного свята розбирали, а потім перестали — і вона стояла завжди готова дати місце новому промовцеві, хоч ніхто не знав, як довго цей промовець буде на волі.

Найцікавіше в цьому довгому описі те, що робітники з не меншим довір'ям слухали кожного нового промовця, обурювалися саботажною діяльністю попереднього, і так само виявляли обурення коли приходила черга на обвинувачення проти останнього, хто виступав на трибуні. Малі діти не могли б так довго вірити за тим самим шабльоном виголошуваним промовам все нових і нових людей, як ті тисячі робітників, ніби господарів країни, слухали мовчки і гукали обурено саме тоді, коли промовець спинявся, і засуджували слухняно все нових і нових своїх інженерів і товаришів.

Від страху, а може й під впливом розчарувань, під впливом пережитих страждань Платон починає творити свою систему моралі, — але ці міркування вставлені тільки для того, щоб ще в одному зигзагу Стаднюк міг повернути справу так, щоб зняти відповідальність за єжовщину, розвал села, колективізацію з її жертвами і дикими муками селян — щоб відповідальність за все це покласти на кількох, звільнивши цим більшість партії і саму систему від провини. Ось ці думки, що їх автор вкладає Платонові:

„Однак, міра зла (яким заплатили Платонові за його „злочин") повинна бути дужчою для совісти, бо інакше вона породить нове, найстрашніше зло-ненависть, особливо, коли у людини не вистачає мудрости, коли вона не вміє відокремити озлобленого слідчого, що закусив вудила, — від держави... А може інакше й не могло бути? Може, найвища мудрість в тому полягає, що краще одсікти десять невинних голів, ніж не доглянути однієї вовчої? Але ж за кожною невинною головою стоять діти, жінка, брати. Як їм все життя ходити з кулею в грудях і тавром на лобі? Страшно думати про це. Страшно і важко. Ніби в задушливому тумані заблудився він і чекає, що ось-ось сліпо впаде у прірву".

На заводі раз-у-раз траплялись випадки, і за них завжди мусів хтось відповідати, платити волею і гідністю. Стаднюк стає в позу пророка: „Настане час, коли людям буде соромно за цей час. Одним соромно і боляче, а іншим — страшно. Ні, страшно стане всім, хто довідається правду, у кого є пам'ять. А деякі прикинуться, що нічого не пам'ятають. Їх придушить страх — за себе, за свій добробут, за все зроблене. Може, зроблене й зосліпу. Трапляється біда, коли друга приймають за ворога. Трапляється. Але є межа, за якою стає ясно, які в них куці душі, як заячі хвости; серце мілке, як горіхова шкаралупа, а думки — підстрижені, вставлені у сталеві рямці невіри в людину. Страшна і холодна сліпота!

А жорстокість! Вона ж завжди сліпа. Тим більше — жорстокість до вигаданого ворога.

Прийде час, коли ті, що породили жорстокість, будуть метатись уві сні, уявляючи себе на чорних канапах або у глухих підвалах, або за колючим дротом. ..Платон знає, що настане час, коли чиста совість чистими очима подивиться кожній людині в душі і скаже: „Зроби так, щоб подібне ніколи не повторювалось. Зроби! Живи так, щоб унуки і правнуки твої не соромились твого імени. Живи так!..

А Платон уже нічого не може зробити... Ні, він мусить щось зробити. Він повинен

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, Pa.

Теодор Терен в Шикаґо

Заходом Спілки Укр. Молоді в Шикаґо відбувся 9-го березня в залі цієї ж Спілки, вокальний речиталь відомого співака Теодора Терена. Цей речиталь був тим оригінальний, що дав нам показ цілого ряду пісень М. Лисенка до слів Т. Шевченка. Це первісна в нас поява, і її започаткував Теодор Терен за взором німецьких співаків передавати в циклях твори одного композитора до творів одного поета (Шуберт, Шуман, Брамс).

Цю новість впровадив п. Терен, щоб у ювілейному році нашого основоположника національної муз. культури у стилізованому виді — М. Лисенка „дати змогу ширшим колам нашої спільноти краще проаналізувати й зрозуміти непересічний музичний його талант, його до глибини проймаючу лірику, а зокрема його розуміння психологічної глибини Шевченка.

Цього не легкого й ризиковного завдання піднявся п. Терен, з нього на причуд усіх слухачів вив'язався надзвичайно. Видно змірив свої сили і сам, як людина вищої духової культури з природними даруваннями до поезії, віддав її в інтепретаціях своїх пісень вірно й природньо так, як це відчували: Шевченко — поет і маляр та Лисенко — поетично обдарований музика.

В циклі пісень Лисенка, в числі 16-ти. проспіваних талановито й з великою дозою акторської емоції, ми зробили багато відкрить і прийшли до переконання, що Лисенко, це в музичному розумінні поет лірик з буйною фантазією, що у своїй музиці клав більше ваги на вираз музичної думки й почувань, як на конвенціональний формалізм у її зовнішнім виді. Тому й він поза народньою піснею найбільше полюбив Шевченка, як поета-маляра з широким обрісм візій, з могутнім віщим духом.

Терен, як знаменитий співець і декляматор з багатою музичною й поетичною інтуїцією, потрапив поєднати їх обох у своєму повному їх розумінні і надати їм обом особливішого виразу у своїй мові, широкої душі. Його глибокі переживання з тонким ліризмом і тяжким патосом, його образовість і горизонтальність полету з динамічним напняттям і розмахом діяли не тільки суґґестивно, але й заворожували слухача. У свойому чуттєвому динамізмі й візіонерській контемпляції є так захоплений, що часто не звертає уваги на чистоту емісії голосу й його барви стається часом капризним і саркастичним. та це все в більшості засіб виразу, бо його ціль в першій мірі психологічний вираз, акторська гра й поетична образовість, а не ремісничпа й бездушна рутина й зовнішня блискучість технічних ефектів.

Я, що ставлю багато вимог до співака, особливо в його внутрішньо - виразовій сторінці, був несподівано захоплений і до глибини заторкнений, бо почув від Терена те, чого так часто недостає іншим, навіть високих претенсій співакам, а це: розуміння душі тексту і музики й психологічного їх вияву на зовні, через що музика терпить багато на вартості, або й стається мертвою, при найкращім голосі і техніці.

Завдання проспівати одного автора в 16-ви точках, до слів одного поета з їх питомими стилями, настроями й манерами, це річ не легка, щоб не статися монотонним, тяжким і нестравним. Та в цьому випадку цього не було, бо наш майстер Терен щокрок отвирав нам нові картини, нові мережива тонів з їх все то новою мовою, де в п'яніссімах і гнучкості мелодійних ліній ставав прямо незрівняним.

Акомпаніямент спочивав у руках Олександра Астера, мабуть німця з України, що знав і розумів музику Лисенка, професійного й досвідченого музики. бувшого диригента симф. оркестри, піяніста і знаменитого акомпаніятора. Зі співаком він творив одну органічну цілість і доповняв його в цілій скалі виразових вимог з незвичайно вмілим підкресленням усіх моментів у ході пісень, у їх калейдоскопічній мінливості.

Не можу поминути мовчанкою й цієї настирливої думки та ствердження факту, що в нас ще досі немає ширшого зацікавлення до цього жанру концертів, що на таке велике скупчення наших людей, так мало відвідує подібні імпрези. Причина, мабуть, в тому, що в нас немає традиції частіших показів такої музики. Тому й прикро стається, що такі імпрези, що так багато часу, праці й гроша вимагають, не знаходять зрозуміння й підтримки в широких наших колах. Такі співаки, як Терен, це ж носії нашої культури, це ж піонери, що оживлюють життя громад, репрезентують духовий доробок усього народу.

Таким мистцем, як Теодор Терен, треба б зацікавитися ширшим колам нашого громадянства.

М. Федорів

В Каїро переговорюють про федерацію трьох арабських держав

Каїро. — В столиці Об'єднаної Арабської Республіки відновились в минулу неділю 7 квітня переговори про створення федерації трьох арабських країн: Об'єднаної Араб. ської Республіки, Сирії і Іраку. На чолі іракської делеґації стоїть прем'єр Ахмед Ассан Бакр, а на чолі сирійської делеґації президент тамошньої „Революційної Ради" генер. Люай ель-Аттасі і прем'єр Салях ель-Бітар. Президент Об'єднаної Арабської Республіки Ґамаль Абдель Насер переговорював спершу окремо з кожною делеґацією. Ніхто з отих арабських діячів нічого не виявив про хід тих розмов, але перед своїм виїздом з Сирії й Іраку тамошні керівні державні мужі заявили бажання, щоб їхні країни зберегли широку автономію. За пресовими коментарями, найбільшу трудність становить тут партійно - монопольний і диктаторський устрій в Об'єднаній Арабській Республіці. коли тим часом в Іраку й Сирії існують політичні партії та, особливо, при владі стоїть націоналістична партія Баат, яка в Єгипті заборонена. Зате в усіх тих трьох країнах уряди хочуть проводити „соціялістичну" політику у ділянці економіки. Рішивши у принципі заснувати таку федерацію, справу передано до комісії.

● Д-р Джозеф С. Мюлер із Індіянського університету заявив, що найкращим засобом до збереження здорових зубів — є флюоридова вода. Коли діти питимуть флюоридову воду, казав цей спеціяліст від зубів, то збережуть здорові зуби.

● „Лунік IV" — себто совєтський штучний сателіт, вистрілений большевиками в минулий вівторок в сторону Міняця, перебув — за твердженням Совєтів в перших 24-ох годинах 134,215 миль. Совєтський комунікат твердить, що радіо з „Луніка IV" функціонує правильно.

„Люди — не янголи" Івана Стаднюка

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

зробити щось таке, щоб Павлик — кров його і частина його серця — не носив тавра „син ворога народу" і не терпів нещадного штурму людської зневаги".

Платон вирішив умерти і, коли його кличуть в канцелярію заводу і він думає, що це новий арешт і нове обвинувачення — він доторкується залізною рурою, яку несе на плечах, до електричних дротів високої напруги — і падає мертвим.

Виявляється, що його кликали в головну контору, щоб повідомити, що з нього зняли заборону повертатись у рідне село. А це сантиментальне виправдання, що, мовляв, влада не була до кінця жорстокою і нещадною, затирається від того, що жертва Платона була марна — бо його сина Павлика вже звільнили з авіяційної школи, як сина ворога народу, — і він записався у „добровільці-червоноармійці".

Так доводить автор дію в романі до сорок першого року — до початку совєтсько-німецької війни.

Отже, на підставі всього наведеного, можна твердити, що новітній соцреалізм, якого вимагає партія від совєтських літераторів, дає письменникові трохи більше свободи в описі сталінських часів, хоч він ввесь час мусить остерігатись і ні разу не вказати пальцем на справжнього спричинника терору — на саму систему, яка діє на засаді непомильности партії.

Письменник тепер може навіть злегенька вдаватись у філософію, то соціяльного характеру — навіщо було розкуркулювати середняків? — то морального. Цікаво, що хоч комуністична мораль базується на ненависті і війні кляси проти кляси, але, коли справа доходить до того, що політика совєтської влади і компартії в тридцятих роках не могла викликати нічого, крім ненависти, то Стаднюк починає проповідувати трохи чи не християнський підхід проти ненависти яка є, мовляв, „найстрашнішим для совісти злом".

Звичайно, коли порівняти з тим, що мусіли писати письменники за Сталіна, тепер є певна свобода, але свобода куца, яка не звільняє автора від обов'язку перекручувати факти і події, щоб жадної плями не впало на компартію та на систему, яку ця компартія створила за сорок років необмеженої влади.

Для українського читача цей роман, виданий російською мовою в Ленінграді, цікавий ще й тим, що з нього ясно видно, що совєтська влада і далі має твердий намір валити свої провини та помилки на сторонні чинники — в першу чергу на так званих петлюрівців, тобто на українську еміграцію за кордоном. Треба думати, що в другій частині „петлюрівці" повернуться з німцями, а Павлик Ярчук відважно боротиметься проти них за совєтську владу. Правда, Стаднюкові не можна буде вжити ефектного вигуку, з яким посилали совєтські частини в бій, бо той вигук був „За родіну, за Сталіна!" — і тепер він звучав би майже контрреволюційно. Але напевно Стаднюк зуміє знайти якусь іншу формулу.

(Кінець)

Українська хроніка

● Поет Гнат О. Діброва, відомий із кількох опублікованих уже досі збірок поезій та афоризмів, видав нову збірку поезій „Рух і гармонія". Обкладинка в цій збірці — роботи мистця С. Макаренка.

● Українська Автокефальна Православна Церква у Великій Британії відзначила 15-річчя свого існування в цій країні Пропам'ятною книгою, виданою наприкінці 1962 року за редакцією протопресв. о. С. Молчанівського. На зміст цієї багатоілюстрованої книжки склалися статті й матеріяли до історії УАПЦ у Великій Британії, як теж матеріяли про діяльність окремих парафій тієї Церкви. Була заснована УАПЦ в тій країні 1947 р.

● В бібліотеці „Веселки", дитячого журналу видаваного УНСоюзом, вийшла як її число 5-е книжечка Ірини Наріжної „Казка про трьох ведмедиків" з ілюстраціями й обкладинкою Петра Холодного. Бібліотека „Веселки" виходить у В-ві „Свобода" неперіодично і редаґована вона членами Об'єднання Працівників Дитячої Літератури.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ПОТОЧНІ ПОДІЇ [1963]

ТРАВЕНЬ:

11-го: Круговий змагання Пенсилвенія-Огайо в Клівленді, Огайо.

19-го: Благословення новозбудованої української католицької каплиці на Союзівці, оселі УНСоюзу в Кергонксон, Н.Й. Благословення довершить Його Ексцеленція Кир Иосиф Шмондюк, Єпископ Стемфорду, о год. 3-ій по полудні. Після благословення о год. 5-ій по пол. — врочистий бенкет. Очікується масової участи громадянства, зокрема Відділів УНСоюзу з близчих і дальших околиць. Нічліги треба резервувати наперед.

20-26-го: Річні наради Головного Уряду УНСоюзу на Союзівці.

ЧЕРВЕНЬ:

1-го: Початок нового вакаційного сезону на Союзівці.

9-14-го: Секретарсько-організаційний курс УНСоюзу на Союзівці.

22-го: Початок дитячого табору на Союзівці для дівчат. Табір триватиме до 13-го липня; після того відбудеться табір для хлопців.

ЛИПЕНЬ:

14-го: Починається на Союзівці дитячий табір для хлопців і триватиме до 4-го серпня.

СЕРПЕНЬ:

4-го: Починається на Союзівці 4-тижневі курси українознавства для молоді у віці від 16 до 20-го року життя. Курси триватимуть до 30-го серпня.

ВЕРЕСЕНЬ:

1-2-го: Зв'язаний з Днем Праці кінець тижня із традиційними, багатолюдними спортовими змаганнями на Союзівці.

9-го: Традиційний Союзовий Фестин на Союзівці з окремою програмою для відзначення 70-річчя „Свободи".

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

WAITRESSES
ENGLISH SPEAKING — PART TIME. 10 to 2:30 — 5 DAYS — LUNCH ONLY
Uniforms supplied. — Executive dining room. Experience necessary. Apply
THE BANK OF NEW YORK
52 William Street
(Near Wall St. — 3rd Floor)

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

Stationary Engineer
Лайсенс для високопарової довільної тонажі.
Холодільник — лайсенс
Важний досвід.
Повний час. Постійна праця.
Щедрі бенефіти для працюючих.
GIMBELS
33rd St. & Broadway
NEW YORK, N.Y.
Personnel Dept. 10th Floor

— REAL ESTATE —

ASTORIA, L.I.
2-род. 25 × 200. — $29.900.
3-род. окремий. $32.000.
Обидва муровані, олива, сабвей.
Виготовляє INCOME TAX.
Є також інші ДОМИ.
MARATHON
31-87 — 32nd St., Astoria, L. I.
YE 2-3550
Питати: мгр. ФІРЧУК Остап

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

● РІЗНЕ ●

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front Street, Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

ЗІЛЛЯ, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелені пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого міхочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При болячках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.
KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим співвласниками 25-мільйонового майна організації!

● ПРАЦЯ ● ● HELP WANTED FEMALE ●

Потрібна жінка

яка любить дітей, для опіки над 6-річним хлопчиком, що ходить до школи, і для ведення домашнього господарства в Ню Йорку. Обоє батьки — професіоналісти, які працюють поза домом. — 5 днів в тижні. — Догідні умови за безпосереднім порозумінням. AL 4-0010 щодня, крім середи, суботи й неділі, від 11 впол. до 8 вечора, і OL 1-5015, щодня вечерами та в середи, суботи й неділі цілий день.

НА ВЕЛИКОДНІ СВЯТА ТРАДИЦІЙНІ НАПИТКИ

СВІТОВОЇ СЛАВИ, ОРИГІНАЛЬНІ ІМПОРТОВАНІ З ПОЛЬЩІ

Горілки і Лікери

KRAKUS
Найвища якість
80 pf. кристалево чистої горілки

ВИБОРОВА
Горілка 100 pf. найліпша в світі продається в 60 країнах.

ЗУБРІВКА
Bison горілка, 100 pf. з спеціяльного аромату трав.

СТАРКА
Old Rye Whiskey, дозрівана 10 років в бочках токайського вина.

ВИШНІВКА
Dry Cherry Cordial, 80 pf. зроблена з вибраних вишень.

ВИШНЯК
Делікатний лікер, 48 pf. часто імітований але ніколи той сам (дуплікований).

КРУПНИК
Традиційний spicy cordial, зроблений з найліпшого меду і зілля. 80 pf.

GOLDWASSER
Оригінальний XVI століття продукт Данціґу, 80 pf. лікер.

BLACKBERRY CORDIAL
Надзвичайна якість, 70 pf. напиток для знавців.

PAŃSTWOWY MONOPOL SPIRYTUSOWY WARSZAWA
VODKA WYBOROWA
PRODUCE OF POLAND

НА СВЯТА АБО ДАРУНКИ не може бути нічого кращого, як оригінальні, імпортовані з Польщі горілки і лікери. Жадайте їх у Ваших місцевих крамницях з напитками або у Вашім клюбі. Якщо з якихнебудь причин Ви не могли б дістати у своєму сусідстві, покажіть це оголошення і Ваша крамниця або бара напевно радо замовить відповідну кількість для своїх клієнтів.

Імпортовані польські горілки і лікери продається в таких стейтах: New York, New Jersey, Connecticut, Massachusetts, Maryland, Pennsylvania, California, Florida і Washington, D.C.

Importer – PARK, BENZIGER & CO., Inc.
75 West Street New York 6, N. Y.

Зі спорту

ВЕЛИКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — С. К. „Гунґарія", Ню Йорк мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться **в суботу, 13-го квітня 1963** о год 4.00 по полудні на Грищі Айнтрахт Овал в Асторії, Н. Й.

„Тризуб", Філядельфія — УСК Ню Йорк товариські змагання двох найсильніших українських дружин на Сході ЗДА відбудуться в неділю **14 квітня 1963** о год. 3.30 по полудні на грищі при 29-ій та Кембрія Вулицях у Філядельфії.

Це дуже рідка нагода побачити два українські провідні клюби в змаганнях між собою, тому що вони грають в двох різних Лігах. Дружини виступлять до цих престижевих змагань в своїх найсильніших складах.

Дружині переможців буде вручена Чаша Українського Народного Союзу.

„ЛЕВИ" ПОЧАЛИ ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

„Леви" — „Іґелс" 3 : 6 (0:2)

Шикаґо, 31 березня. — В перших змаганнях сезону стрінулися „Леви" з поляками та несподіваною програною дуже розчарували своїх симпатиків. Поляки вели навіть 5:0, а „Леви" щойно в десяти останніх хвилинах стрілили троє воріт. Двоє воріт здобув Іван Полюхович, а одні Стахровський. Іван Польохович народився в Пінську, грав фудбол в Бразилії у С. К. Сан Кастано в другій професійній дивізії, йому тепер 22 роки і грає він на правому або лівому лучнику. „Леви" не доцінили противника та не мали відповідно усталеного складу, виступили з новим воротарем, незіграним з обороною, і все це склалося на невдачу.

В передзмагу резерва „Левів", відмолоджена чотирома юнаками, перемогла певно резерву „Іґелс" 2:0. Ворота стрілили: Пасіка і Коколюс.

Сумівські „Крила" виграли змагання Першої Дивізії — Південь з польською одинадцяткою „Блискавіца" висліддом 2:1. Стрільцями воріт були: Мирон Куляс і Василь Абрам'юк.

Юнаки „Крил" програли фінальні змагання стейту за Чашу Юнаків ЗДА з юнаками „Рамс" з рахунком 2:3.

Петро Головатий

УСК ЗДОБУВ ЧЕТВЕРТЕ МІСЦЕ В ТУРНІРІ

Нюарк, 5-го квітня. — Закінченням сімкового футбольного турніру в залі Арморі принесло чимало несподіванок. Перше місце здобула сімка „Гакоаху" після перемоги у півфіналі 2:1 над УСК-ом та у фіналі різницею корнерів при висліді 2:2 над Портуґальським С. К. В змаганнях за третє місце, скорочених до 2Х5 хвилин, УСК програв несподісано зі Шведським С. К 0:1 і цим самим опинився на четвертому місці.

„Чорноморська Січ", Нюарк — Ірляндський Ф. К. 1:1

Січовики в здекомплетованому складі без реґулярного воротаря і з двома принагідними змагунами ,не зуміли вдержатися проти завзятих ірляндців. Ворота для „Січі" здобув Рада. Відношення корнерів 3:1 в користь ірляндців вирішило переможця.

УСК Ню Йорк — „Гота" 1:0

Дружина противника не явилася до змагань і УСК без гри заавансував до чвертьфіналу турніру.

УСК Ню Йорк — „Інтер Клюб" Ню Йорк 1:0

Склад УСК-у: Я. Шмотолоха, (О. Ховайло), П. Коновський, А. Мицак, О. Попович, А. Попович. В. Шмотолоха, М. Скірка, П. Назаркевич, А. Соловейко. А. Мицак грав теж минулої п'ятниці, але через похибку поминено його в дописі про них. Молода дружина УСК-у, зложена зі змагунів юнаків та резерви відбула перед турніром інтенсивний тренінґ під проводом бувшого відомого воротаря львівської „України" Василя Босого. Їх праця принесла дальші успіхи у цих важких змаганнях з „Інтер Клюбом", який у своїй попередній грі розгромив Грецько - Амер. С. К. з Ню Йорку 4:0. Дружина УСК-у заграла змагання з великим бажанням перемоги і посвятою та після воріт зі стрілу Назаркевича зуміла вдержати гураґанні наступи італійців.

УСК Ню Йорк — „Гакоах" 1 : 2

Ці півфінальні змагання почалися пописовими акціями УСК-у при дефензивній грі противників. Перші ворота здобув „Гакоах" і це привело до заламання сімки УСК-у, вичерпаної нервово попередною грою з „Інер Клюбом". Вирівняння здобув В. Шмотолоха і це зрушило дружину до гарного зриву, але більш рутинований противник повів вміло гру і закріпив за собою перемогу другими воротами, хоч і вже мав перевагу в корнерах.

УСК Ню Йорк — Шведський С. К. 0:1

Вичерпаний УСК віддав залегко перемогу слабшим від себе шведам у зустрічі, яка тривала лише 2Х5 хвилин. Ця гра вирішила третє і четверте місце турніру, в якому взяло участь 24 дружин з таких футбольних ліг: Німецько - Американського Футб. Союзу, Американської Футб. Ліги, Ліги Стейту Ню Джерзі і Гарден Стейт Ліги.

в. с.

ДО ВИНАЙМУ

Бронкс
Біля Бронкс Парку — 5 кімнат, 66 дол. місячно на 5 поверсі.
Телефонувати:
WE 3-6171

ЗДА мають 30 сателітів в космічних просторах

Ню Йорк. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація стверджує, що ЗДА мають в космічних просторах 30 сателітів, які кружляють довкола Землі або Сонця. В тому числі не має тих сателітів, які були випущені, але вже їх немає в космічних просторах. З тих 30-ти сателітів 5 відірвалися від притягання Землі і кружляють довкола Сонця. Це є сателіти: Піонір IV і Піонір V та Марінер II, який досліджував Венеру в грудні минулого року. У зв'язку з совєтським сателітом „Луніком IV" подають статистику сателітів Сонця і Землі. Досі коло 300 різних предметів, зроблених людською рукою, кружляють довкола Землі і Сонця. Очевидно, що більшість із них кружляє довкола Землі. Але не є це сателіти, бо також і ракети - підсилювачі або тільки частина з тих ракет дісталися на таку висоту, що почали кружляти довкола Землі. Між цими сателітами найцікавіший є американський „Телстар", комунікаційний сателіт, випущений 10-го липня 1962-го року. В листопаді м. р. він припинив свою діяльність, але в січні 1963-го знов почав передавати телевізійні програми. Пізніше знов припинив свою діяльність.

Анна Бенкрофт і Ґреґорі Пек визнані за найкращих акторів у 1962 році

Сита Моніка, Каліф. — За щорічним звичаєм, на спеціяльній урочистості, яка є найбільшим святом для американського фільмового світу, проголошено в понеділок 8-го квітня нагороди, признані Академією Фільмового Мистецтва за найкращі осяги в ділянці фільму за минулий рік. За найкращу артистку визнано Анну Бенкрофт за її ролю вчительки сліпої і глухо - німої дівчинки у фільмі „Чудодійна робітниця" („Міракл Воркер"), а виконавчиню тієї ролі безпорадної дівчинки, 16-річну Патті Дюк, визнано за найкращу допоміжну акторку. За найкращого артиста визнано відомого актора Ґреґорі Пека, за головну ролю у фільмі „Вбити пересмішника", — пташка й людину („Ту кілл ді Мокінґберд"). За найкращий фільм в мин. р. визнано американсько-англійський фільм „Лоренс оф Арабія", при чому признано тому фільмові ще кілька нагород, м. і. за найкращий кольор. Майстром церемонії на тій урочистості був Франк Сінатра.

Trident Savings and Loan Association of Chicago, Illinois

SAVE MAIL

ПОШТОВА СКРИНКА Є БАНКОВОЮ ФІЛІЄЮ ДЛЯ ОЩАДНОСТЕЙ „ТРАЙДЕНТА"

МИ ОПЛАЧУЄМО ПОШТУ. ВИ ОДЕРЖУЄТЕ ОПЛАЧЕНІ ЗААДРЕСОВАНІ КОВЕРТИ ДЛЯ ВСІХ ВАШИХ ОЩАДНОСТЕЙ, КОЛИ ВИ ЇХ ВКЛАДАЄТЕ ЧИ ВИБИРАЄТЕ.

ВАШІ ГРОШІ Є ВСЕ ОБЕЗПЕЧЕНІ

НІХТО З НАШИХ КЛІЄНТІВ НЕ СТРАТИВ ЦЕНТА ПОСИЛАЮЧИ НАМ ЧЕКИ, АБО ОДЕРЖУЮЧИ ЧЕКИ ВІД НАС. ЗРОЗУМІЛО, ЩО ВАШІ ОЩАДНОСТИ Є ОБЕЗПЕЧЕНІ ДО

$10,000.00

ЧЕРЕЗ ФЕДЕРАЛ СЕЙВІНҐС ЕНД ЛОВН ІНШУРЕНС КОРПОРЕЙШЕН

ВАШІ ГРОШІ ПРОЦЕНТУЮТЬСЯ 4½ РІЧНО І КОЖНОЧАСНО СУМА ДОДАНА ДО ВАШОГО КОНТА ПЕРЕД 15-ИМ ЯКОГОНЕБУДЬ МІСЯЦЯ, ПРИНЕСЕ ВАМ ПОВНИЙ ВІДСОТОК ЗА ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ.

ПИШІТЬ АБО ЖАДАЙТЕ ТЕЛЕФОНІЧНО НАШОЇ „ЩАДИ ПОШТОЮ" ЛІТЕРАТУРИ, ПОТРІБНОЇ ВАМ ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВИГІДНОГО І КОРИСНОГО ПЛЯНУ ОЩАДЖУВАННЯ.

4½% PER ANNUM CURRENT RATE

ALL SAVINGS ACCOUNTS!

GOLDEN ANNIVERSARY 1913-1963 TRIDENT

TRIDENT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 1935 W. 51ST STREET, CHICAGO 9, ILL.

ДВІ НОВІ КАНЦЕЛЯРІЇ В. КУЗЬМИНСЬКОГО

КВІНС	НЮ ЙОРК
86-29 139 вул.	98 2nd Avenue
Jamaica-Briarwood	New York 3, N.Y.
Tel.: OL 8-6330	Tel.: YU 2-2140

НА ЦЬОМУ ТИЖНІ МИ ПРОПОНУЄМО:

New York — St. Marks Pl. 10-род. мур дім, мешкання по 4 кімнати, річний рент $6,526. Ціна — $33.500.
Briarwood — 2-род. мур. 5 і 6 кімнат. Ціна — $21,500.
Brooklyn — Prospect Park. Ще один 6-род. мур. дім, без контролі, модерні лазнички і кухні, баксові кімнати. Рент — $6.025. Ціна — $32.000.
Flushing — 8-род. мур. дім, осібник, баксові кімнати, рент — $5,040. Ціна — $30.000.

United Real Estate Co.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 12-го КВІТНЯ 1963 р.:

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Запорізька Січ, Відд. 371, в год. 8-ій веч. в Січовій залі. Прохається членів приходити на Збори Відділу і платити свої вкладки на зборах. — І. Оверко, пред. П. Заболоцький, кас., Ю. Ваpанюк, секр.

СУБОТА, 13-го КВІТНЯ 1963 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори В-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, о год. 7-ій веч. Проситься членів вирівняти свої вкладки. — В. Жуковський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Квартальні Збори В-ва св. Володимира, Відд. 130, о год. 8-ій веч в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. На порядку зборів: прочитання протоколу, звіт фін. секр. і Конт. Ком. На зборах можна набути календар. — В. Піх, предс., М. Кравчук, кас., І. Малець, секр

СЕРЕДА, 17-го КВІТНЯ 1963 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Клюб Поступовий, Відд. 70, в год. 7-ій веч. в УНДомі при 96 Fleet Street. — П. Костик, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го КВІТНЯ 1963 р.:

МІЛВІЛ, Н. Дж. — Загальні Збори Т-ва Запорізька Січ, Відд. 347 о год. 1-ій по пол. в залі де звичайно. Проситься усіх членів прибути на ті Збори. — Управа Відділу.

Посмертні згадки

Іван **МАГУРА**, член 70 Відділу УНСоюзу в Джерзі Сіті, помер 9-го квітня 1963 р. Похорон в четвер 11-го квітня з похоронного заведення Labash Funeral Home, Route 4, East Paterson до церкви св. Николая в Пасейку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять.
Управа Відділу

Іван **ПРОХНИЦЬКИЙ**, член 390 Відділу УНСоюзу в Брістоль, Конн. та був. урядовець цього Відділу, помер 27 березня 1963 р. після короткої недуги. Покійний народився 1894 р. в Галичині та прибув до ЗДА перед 52 роками. Полишив у смутку дочку Анну, дві пасербиці Фльоренс і Цецилію Ціхи та пасерба Генрі Ціхи. Похорони відправив о. Ігор Ю. Пеленський з церкви св. Михаїла в Террівил. Домовину Покійного несли Петро Буґрин, Данило Буґрин, Іван Кільмен, Михайло Кільмен, Едвард Берницький і Іван Батон. Покійного похоронено на цвинтарі св. Иосифа в Брістолі, Конн. Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

Петро **КРИВИЙ**, довголітній член та кількаразовий урядник Т-ва Запорозька Січ, 245 Відділу в Трентоні, Н. Дж. упокоївся дня, 4 березня 1963 року на 77 році життя. Покійний походив з села Стрілка, пов. Бібрка, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Марію, сина Івана і дві доньки Стефанію і Катерину та 4 внуки і 4 правнуки. Похорон відбувся 7-го березня 1963 р. з похоронного заведення до Укр. Прав. Церкви св. Тройці, а опісля на місцевий церковний цвинтар. — В. Й. П.!
М. Мартиненко, секр.

Матвій **СОКОЛОВСЬКИЙ**, член Відд. 219 УНСоюзу в Ірвінґтон, Н. Дж., помер в дні 30-го серпня 1962 р. Покійний нар. 1892 р. в селі Красносільці, пов. Збараж, був довголітнім членом і довгий час касиром Відділу. Полишив в жалобі дружину Анастазію, двох синів Стаха і Жедька, двох братів Панька і Івана і сестру Василину. Похорон відбувся 2-го вересня в Українській Православній Церкві св. Вознесіння о. Буката. Покійного поховано на Old Tennent Cemetary, Tennent, N.J. — В. Й. П.!
М. Юров, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St
Tel.: GR 3-3550 New York City
Попробуйте самі написати ПИСАНКУ.
Прибори для цього: писальце, фарби, віск, взори, пояснення — одержите в АРЦІ.

● ВАКАЦІЇ ●

УКРАЇНСЬКА ВАКАЦІЙНА ОСЕЛЯ
Willow Three Bungalow Inc.
При Rt. 209 Kerhonkson, N. Y. близько Союзівки. Винаймає бонґала 2-3 кімнатні, комплетно устатковані на сезон, місячно або на тижні. Ціни умірковані. Фільтрований басейн і річка, сосновий ліс; автобус стає перед оселею. Замовляти телефонічно в Ню Йорку
TU 7-3921

● FOR SALE ●

ROOSEVELT, L.I., N.Y.
$17,500. 8-уг Cape. Нова соснова кухня з їдальнею на снідання + їдальня, 2 лазнички. 2 огрівання, викінч. соснoю підвал, пральня, машина до миття посуди, ґараж, патіо 60 × 100, огорожа. Без посередника.
Тел.: 516 MA 3-2994

BAYSIDE, N.Y.
Мурований, прикріплений до другого, 3 спальні, 1½ лазнички, заля, викінчений підвал, веранда, ґараж, особливості, біля всіх шкіл. $23,000. Телефон:
BAyside 4-5008

BENSONHURST
40 × 100 наріжний, напів відокремлений, 2-род. 4½-3½, голивуд. кухня, патіо, ґараж.
Ціна — $34,000.
CL 9-9490

FLUSHING, N.Y.
Міцний муров., 2-род. напіввідокремлений, 5 років + до винайму 3 кімн. апартамент в партері, окремий вхід, ґараж, всі комунікації і склепи.
IN 1-0935

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ
8 кімнатний півмурований дім, з 2 модерн. лазничками і кухнею, новим мідяним проводом і новою ошкленою верандою. Високо в горах, серед смерикового і березового лісу, між Союзівкою і Міневаскою, 1½ милі від 44 — 2 хвилини від найкращої річки в тій околиці. Ціна $8,500. Крім того маю на продаж землю в тій околиці і при гайвеях 44, 55, 209 — ресторан, мотелі, ґазелінові стації та літні ресорти від 10-60 родин з власним ставом або річкою з модерним влаштуванням. Також нові бонгала розміром 20 х 20 і зимові доми від $6,500 — $14,500.
Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERHONKSON, N.Y.
Tel.: 7692

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

VARICK ST. — 30,000 sq. ft., $1.50 per sq. ft. Choice daylinght space, suit enginrg, drftng, distribg, mfg, printing, litho, etc. Fireprf, sprnkl, int loadg platfm, 3 frt & 3 pass elevs. Flr load 225 lbs sq. ft., asphalt flrg. IRT at door, IND 1 blk. WA 4-3560, Mr. Mandakas.

● Funeral Directors ●

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5014. Цілі подорожі до гір!

MENTION OF THE "FORBIDDEN MOUNTAINS" FRIGHTENED THE NATIVES AWAY AND, SOON AFTER, TARZAN'S FORMER COMPANIONS LEFT HIM ALONE WITH THE DISHEARTENED NATURALISTS.

"WHAT IS YOUR PROJECT?" HE ASKED. "PERHAPS I--" PAUL FINCH RESPONDED EXCITEDLY, "A RIVER--"

"WE WISH TO FOLLOW A RIVER THAT FLOWS TO THE BASE OF THE FORBIDDEN MOUNTAINS AND THEN DISAPPEARS INSIDE!"

Згадка про „заборонені гори" відстрашила геть тубільців, і незабаром після того, колишні Тарзанові компаньйони залишили його самого з засмученими природниками.

— Який же є ваш проєкт? — запитався він. — Можливо, що я... відповів зворушений Пол Пінч. — Ріка...

— Ми плянуємо йти з рікою, що пливе до підніжжя „Заборонених гір", і там під ними зникає!